

KRYPTINGA PAGALBA VAIKUI BENDRADARBIAUJANČIOJE APLINKOJE

Parengė Elektrėnų ŠPC PPT
direktorius pavaduotoja,
specialioji pedagogė Gintarė Mačionienė

2024

SUSITIKIMO TIKSLAS:

- stiprinti Pedagoginės psichologinės tarnybos, Švietimo įstaigų ir visos bendruomenės bendradarbiavimą, ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius.
-

Požiūris į asmenį ir ugdymą

- Kiekvienas vaikas ypatingas ir visi skirtingi;
- matyti kiekvieną vaiką kaip asmenybę ir ją pripažinti.;
- atskleisti kiekvieno mokinio potencialą.

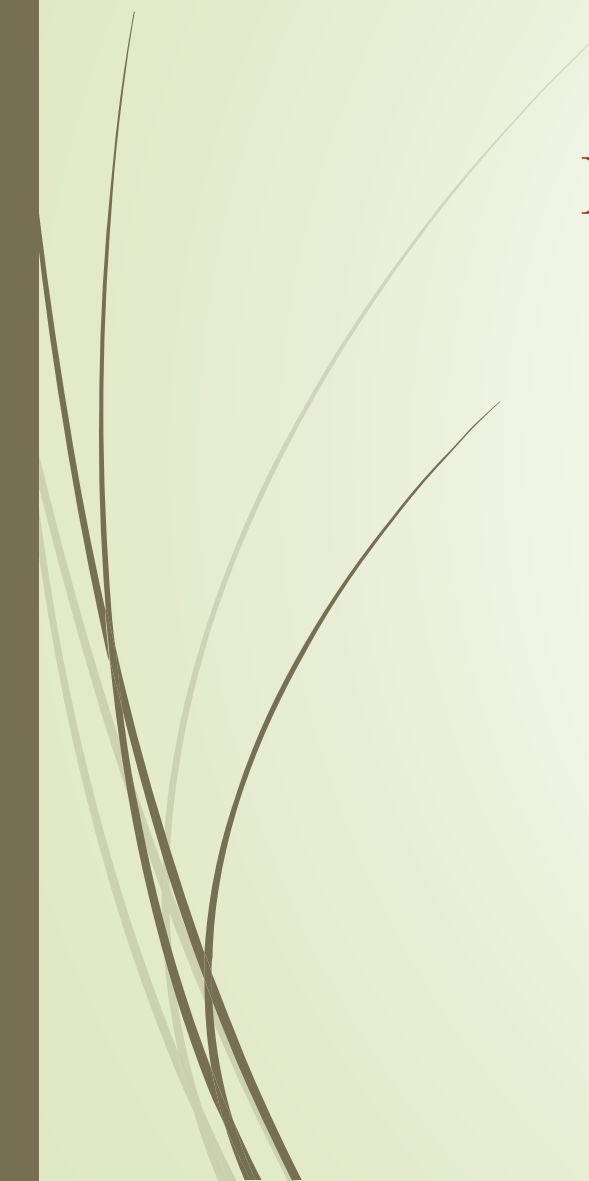

Nuotrauka iš interneto.

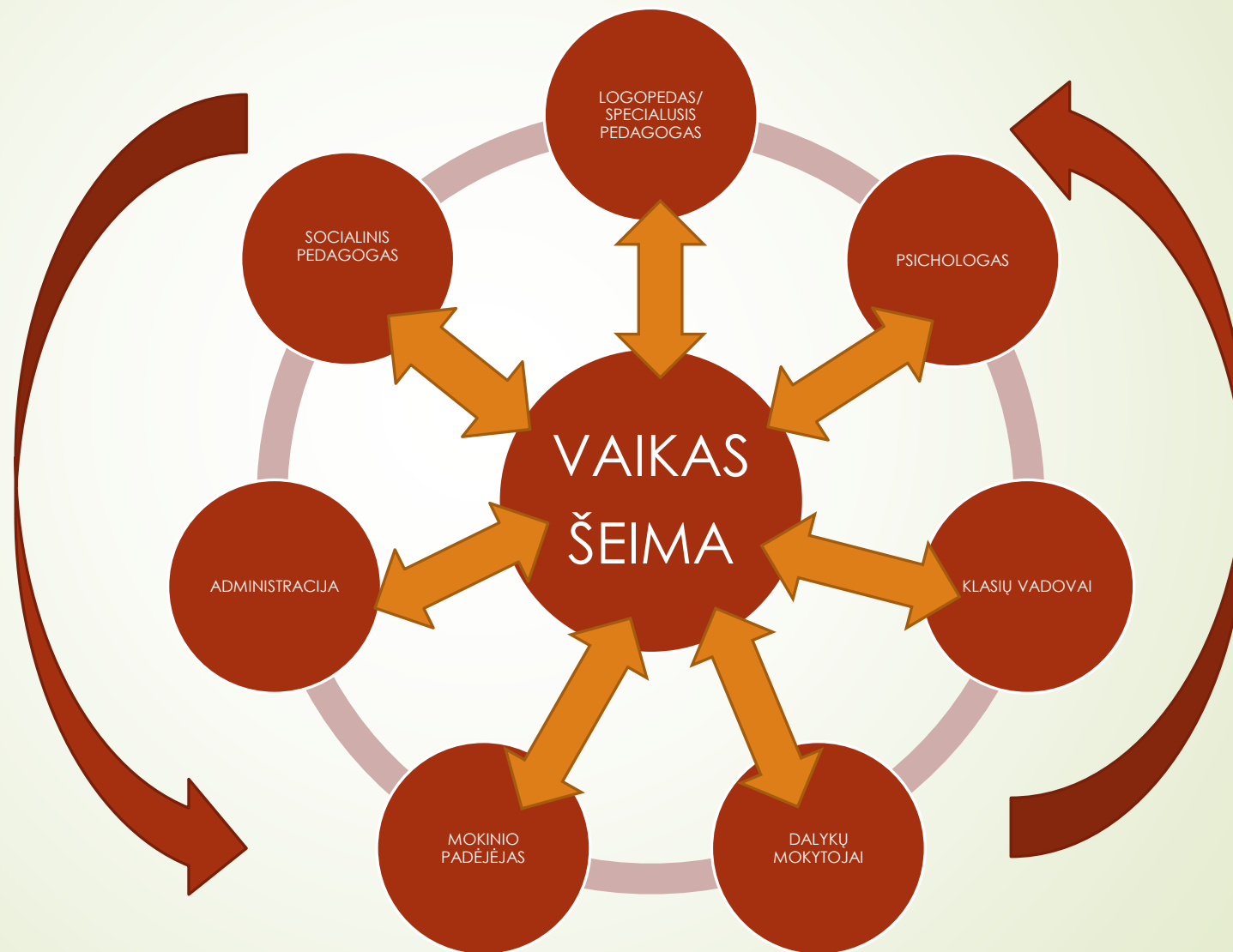

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS

- „Įtraukusis ugdymas – kokybiškas ugdymas kiekvienam mokiniui, tai labai aiškiai atsispindi Geros mokyklos koncepcijoje. Įtraukųjį ugdymą tikslinga sieti su personalizuotu kiekvieno mokinio ugdymu, atitinkančiu kiekvieno vaiko ugdymosi galias ir poreikius. Įtraukusis ugdymas apima ugdymo turinio, mokytojų rengimo, pagalbos mokiniui, mokytojai, mokyklai, vertinimo, ugdymo organizavimo sritis.

Kaip užtikrinti įtraukties procesų dermę?

Įtraukiojo ugdymo sąlygos

- **LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 451 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS**

2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas. Papildyti 5 straipsnį 5 punktu:

- „5) įtrauktis – švietimo sistema sudaro sąlygas kiekvienam asmeniui ugdytis, plėtoti savo galias ir gebėjimus, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę mokantis, socialinėje, kultūrinėje ir (ar) kitose veiklose ir būti nediskriminuojamam dėl ugdymosi poreikių įvairovės ir (ar) švietimo pagalbos reikmės.“

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigaliojo 2021 m. rugsėjo 1 d.

- Šių straipsnių pakeitimai numato, kad kiekvienam vaikui turi būti sudarytos sąlygos ugdytis artimiausioje ugdymo įstaigoje (darželyje, mokykloje) kartu su savo bendraamžiais.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 451 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS**
2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268

2 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą įgyvendina visos privalomąjį ir visuotinį švietimą teikiančios mokyklos, kiti švietimo teikėjai. Ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys nedidelių ir vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių, gali vykdyti daugiau kaip vienas mokytojas, ugdymo procesą, kuriame dalyvauja mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, vykdo daugiau kaip vienas mokytojas. Kartu su mokytoju pagalbą mokiniui teikia švietimo pagalbos specialistai.“

Šis įstatymas įsigaliojo 2024 m. rugsėjo 1 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 451 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268

3 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba

1. Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą. Ją teikia asmenys, įgiję aukštąjį universitetinį ar jam lygiavertį išsilavinimą pagal specialiosios pedagogikos studijų programą, atitinkantys švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo asmenims iki 21 metų, o suėjus 21 metams nepabaigus ugdymo programos – iki ugdymo programos pabaigos, tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.

2. Specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymosi prieinamumą ir mokinio savarankiškumą. Ją teikia mokinio padėjėjas, gestų kalbos vertėjas ir kiti specialistai. Specialiosios pagalbos teikimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.

3. Pedagoginėse psichologinėse tarnybose, mokyklose dirbantys specialistai konsultuoja specialiosios pedagoginės pagalbos gavėjus, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus.“

Šis įstatymas įsigaliojo 2024 m. rugsėjo 1 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 IR 36 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDOMO 451 STRAIPSNIU ĮSTATYMAS**

2020 m. birželio 30 d. Nr. XIII-3268

6 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Švietimo prieinamumas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių

1. Švietimo prieinamumas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, užtikrinamas teikiant psichologinę, specialiąją pedagoginę, specialiąją, socialinę pedagoginę pagalbą, socialines, sveikatos priežiūros ir kitas paslaugas, aprūpinant ugdymuisi skirtomis techninės pagalbos priemonėmis mokykloje, specialiosiomis mokymo priemonėmis, pritaikant ugdymo aplinką (fizinę, informacinę) ir kitais įstatymų nustatytais būdais.
2. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo prieinamumu valstybinėse ir savivaldybių mokyklose rūpinasi savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), kitose mokyklose – savininkas (dalyvių susirinkimas).“

Šis įstatymas įsigaliojo 2024 m. rugsėjo 1 d.

PPT ir VGK šioje veikloje vadovaujasi tais
pačiais Švietimo, mokslo ir sporto ministro
patvirtintais teisės aktais:

MOKINIO SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ VERTINIMO, UGDYMO PRITAIKYMO
IR (AR) REIKALINGOS ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO TVARKOS APRAŠU
(V-928 Dėl Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo
ir (ar) reikalingos švieti... (e-tar.lt))

ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ V GK VADOVAUJASI

MOKYKLOS VAIKO GEROVĖS KOMISIJOS FUNKCIJŲ, SUDARYMO IR JOS DARBO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠU

(nuoroda į teisės aktą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/9649cf1045c811efbdaea558de59136c>).

- PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠU (nuoroda į teisės aktą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/81e4dbb0110611efbcbfb318996800a8>);
- SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO VAIKAMS IR MOKINIAMS TVARKOS APRAŠU (nuoroda į teisės aktą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/54fc7750111211efbcbfb318996800a8>);
- SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKOS APRAŠU (nuoroda į teisės aktą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f9fd6a8018fa11ef8b14c5bcce136045>);
- SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMO MOKYKLOSE (IŠSKYRUS AUKŠTAŠIAS MOKYKLAS) TVARKOS APRAŠU (nuoroda į teisės aktą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/348a91d0608811efafbb8694c098bac5>).

Švietimo pagalbos organizavimo Švietimo įstaigoje etapai

Mokinio Pirminis ugdymosi poreikių vertinimas (toliau - PUP) atliekamas, kai:

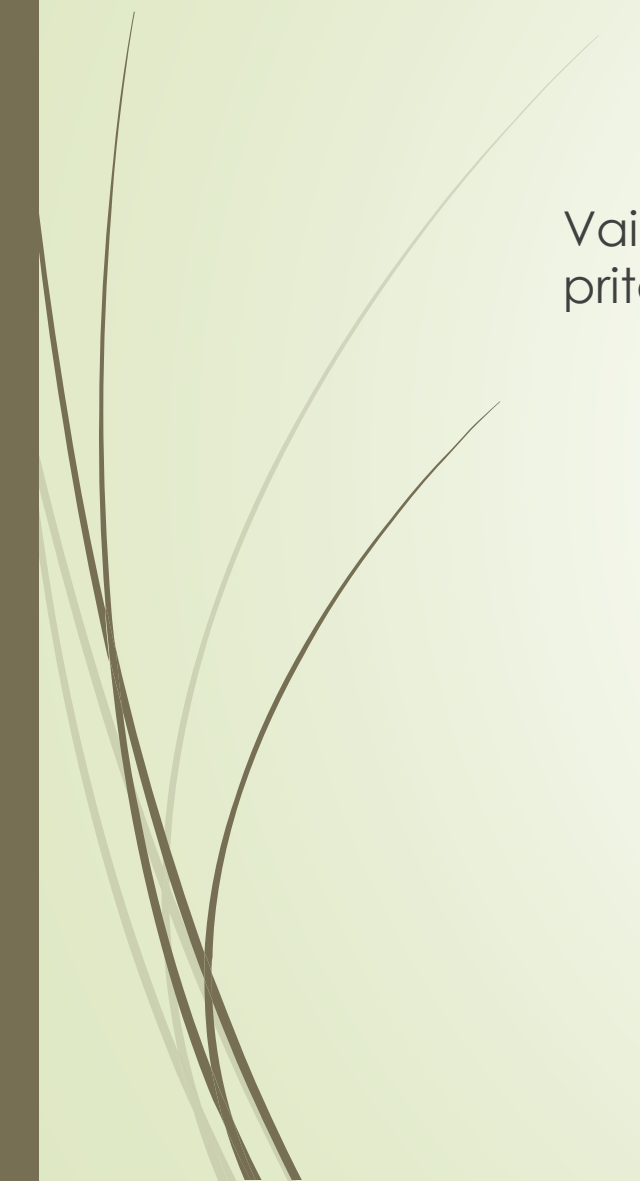
Mokyklos specialistams prevencijos tikslais atlikus mokinių atranką su turimais atrankiniais vertinimo instrumentais, išryškėja galimi ugdymosi sunkumai (pvz., logopedų, psichologų vertinimai);

Mokytojas arba klasės auklėtojas pastebi mokiniui kylančius ugdymo(si) sunkumus ir teikiamos mokymosi pagalbos nepakanka jiems įveikti.

Vaiko gerovės komisiją (toliau - VGK) apie mokiniui kylančius arba galinčius kilti ugdymosi sunkumus informuoja mokytojas, klasės auklėtojas arba švietimo pagalbos specialistas. Į komisiją gali kreiptis mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir/ ar pilnametis mokiny, pateikdami Komisijai prašymą raštu.

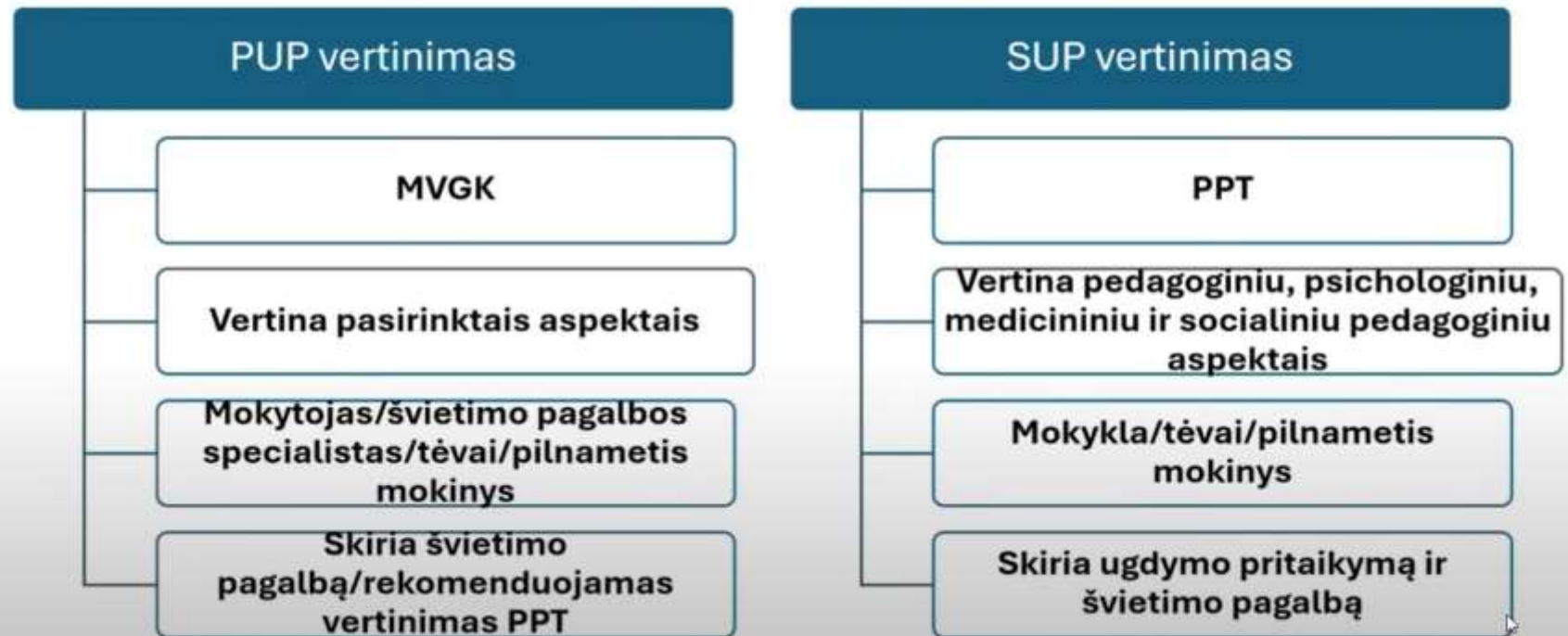

Mokyklos vadovas, atsižvelgdamas į pateiktas Komisijos išvadas, skiria švietimo pagalbą ir įpareigoja švietimo pagalbos specialistus rengti pagalbos planą mokiniui pagal PUP vertinimo formoje teikiamas išvadas, paveda Komisijai stebėti pagalbos įgyvendinimą, teikiamos pagalbos veiksmingumą mokinio ugdymuisi. Komisija, remdamasi stebėsenos rezultatais, gali rekomenduoti Mokyklos vadovui tęsti švietimo pagalbos teikimą arba atlikti mokinio Specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau SUP) vertinimą Tarnyboje.

Vaiko gerovės komisija, nusprendusi, kad mokiniui yra reikalingas ugdymo pritaikymas ir švietimo pagalba dėl SUP vertinimo, kreipiasi į Tarnybą.

Vertinimas:

PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA (toliau – PPT)

- Tarnybos paskirtis – įvertinti specialiuosius ugdymosi poreikius (toliau - SUP) ir nustatyti jų lygį, teikti rekomendacijas ugdymui, skirti švietimo pagalbą ir (arba) ugdymo pritaikymą.
- Tarnyba teikia konsultacinę pagalbą mokinio (vaiko) pažinimo, specialiųjų ugdymosi poreikių, psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčių mokinių (vaikų) ugdymo, jo organizavimo ir (arba) švietimo pagalbos teikimo, ugdymosi problemų sprendimo klausimais, siekiant didinti švietimo veiksmingumą ir tobulinti švietimo teikėjų veiklą įtraukčiai užtikrinti.

Tarnybos vadovas skiria mokiniui ugdymo pritaikymą ir (ar) švietimo pagalbą, patvirtindamas SUP vertinimo formą, kurioje nurodomas:

- ☐ ugdymo pritaikymas:
- bendrųjų ugdymo programų pritaikymas ar individualizavimas;
- ugdymo proceso pritaikymas;
- mokymo(si) aplinkų pritaikymas;
- Mokyti galinčios padėti mokymosi priemonės, specialiosios mokymo priemonės, techninės pagalbos priemonės.

☐ Švietimo pagalba:

- psichologinė pagalba;
- specialioji pedagoginė pagalba (specialusis pedagogas, logopedas, tiflopedagogas, surdopedagogas);
- socialinė pedagoginė pagalba;
- specialioji pagalba (mokinio padėjėjas arba gestų kalbos vertėjas).

PPT vadovaujasi:

- MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ, GRUPIŲ NUSTATYMO IR JŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ SKIRSTYMO Į LYGIUS TVARKOS APRAŠU

(nuoroda <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.404013>)

- REIKALAVIMAI PEDAGOGINIŲ PSICHOLOGINIŲ TARNYBŲ PASLAUGOMS IR JŲ TEIKIMO SĄLYGOMS IR JŲ DARBO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠU

(nuoroda <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/06099f221f8511efb121d2fe3a0eff27?jfwid=-6eljwk4n4>)

- REIKALAVIMI PEDAGOGINIŲ PSICHOLOGINIŲ TARNYBŲ PASLAUGOMS IR JŲ TEIKIMO SĄLYGOMS IR JŲ DARBO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO PAKEITIMAS

(nuoroda www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=f5bf16c6719d11efabdbb4a1fc8b0b63)

ELEKTRĖNŲ ŠVIETIMO
PASLAUGŲ CENTRAS

PEDAGOGINĖ PSICHOLOGINĖ TARNYBA

Rungos g. 5, Elektrėnai
Tel.nr. +37052839784

Direktoriaus pavaduotoja, specialioji pedagogė Gintarė Mačionienė
El. paštas gintare.macioniene@espc.lt

Logopedė Edita Zaksienė
El. paštas edita.zaksiene@espc.lt

Psichologė Ingrida Puronienė
El. paštas ingrida.puroniene@espc.lt

Psichologė Raminta Bartusevičienė
El. paštas raminta.bartuseviciene@espc.lt

Socialinė pedagogė Aliona Sasnauskienė
El. paštas aliona.sasnauskiene@espc.lt

-
- Pagalbą mokykloms teikiantys NACIONALINIAI CENTRAI:
 - Lietuvos įtraukties švietime centras. www.lisc.lt
 - Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras
 - Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras
 - Sutrikusios raidos vaikų konsultavimo skyrius
 - „Diemedžio“ ugdymo centras

CENTRAI, KURIE TEIKIA METODINĘ KONSULTACINĘ PAGALBĄ MŪSŲ SAVIVALDYBĖS MOKYKLOMS, DARŽELIAMS, MOKYTOJAMS IR ŠVIETIMO PAGALBOS SPECIALISTAMS, KURIE UGDO SPECIALIŲJŲ UGDYMO SIŲ POREIKIŲ TURINČIUS MOKINIUS

- Regioninis centras. Mūsų savivaldybės švietimo įstaigas kuruoja Kaišiadorių šv. Faustinos ugdymo centras. www.faustinosmokykladc.lt

Lietuvos įtraukties
švietime centras

Teikiama pagalba: konsultuoja mokinių, turinčių mokymosi sutrikimų, ugdymo ir pagalbos jiems teikimo klausimais.

Konsultacijos teikiamos kiekvieno mėnesio pirmą antradienį nuo 14.00 iki 16.00 val.

Registracija www.lisc.lt

Adresas: Džiaugsmo g. 44, Vilnius
El. p. info@lisc.lt
Tel. +370 676 96 044

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDYMO CENTRAS

Teikiama pagalba: konsultuoja mokinių, turinčių klausos sutrikimų, ugdymo ir pagalbos jiems teikimo klausimais.

Konsultacijos teikiamos kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį nuo 13.00 iki 14.00 val.

Registracija www.deafcenter.lt

Adresas: Filaretų g. 36, Vilnius
El. p. rastine@lknuc.lt
Tel. +370 521 54 427

I

LIETUVOS AKLŲJŲ
IR SILPNAREGIŲ
UGDYMO CENTRAS

Teikiama pagalba: konsultuoja mokinių, turinčių regos sutrikimų (aklumas, silpnaregystė, kurčneregystė ar kompleksinė negalia, apimanti regos sutrikimą ar kurčneregystę), ugdymo ir pagalbos jiems teikimo klausimais.

Konsultacijos teikiamos kiekvieno mėnesio paskutinį antradienį nuo 14.00 iki 15.00 val.

Registracija www.lasuc.lt

Adresas: Ateities g. 44, Vilnius
El. p. rastine@lasuc.lt
Tel. +370 524 84 100;
mob. tel. +370 649 20 417

Sutrikusios raidos vaikų
konsultavimo skyrius

Teikiama pagalba: konsultuoja mokinių, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų (vaikystės autizmą, netipinį autizmą, Aspergerio (Asperger) sindromą), ugdymo ir pagalbos jiems teikimo klausimais.

Konsultacijos teikiamos kiekvieno mėnesio paskutinį penktadienį nuo 14.00 iki 15.30 val.

Registracija www.srvks.lt

Adresas: Ateities g. 44, Vilnius
El. p. info@srvks.lt
Tel. +370 677 58 544

„Diemedžio“
ugdymo centras

Teikiama pagalba: konsultuoja mokinių, turinčių elgesio ar (ir) emocijų sutrikimų, ugdymo ir pagalbos jiems teikimo klausimais.

Konsultacijos teikiamos kiekvieno mėnesio paskutinį ketvirtadienį nuo 13.00 iki 15.00 val.

Registracija www.diemedziougdymocentras.lt

Adresas: Šylių g. 7, Vilkėno 1 kaimas,
Svėkšnos seniūnija, Šilutės rajonas
El. p. direktorius@diemedziouc.lt
Tel. +370 441 48 328

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

PAGALBĄ TEIKIANČIOS ĮSTAIGOS

REGIONINIAI SPECIALIOJO UGDYMO CENTRAI

Gelgaudiškio „Šaltinio“ ugdymo centras

+370 345 55355
Parko g. 7, Gelgaudiškis, Sakų rajonas
gelgaudiskiocentras.lt
gelgaudiskis@gmail.com

Savivaldybės:
Jurbarko r., Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Marijampolės, Pagėgių, Raseinių r., Sakų r., Tauragės r., Vilkaviškio r.

Kaišiadorių šv. Faustinos ugdymo centras

+370 346 68029,
+370 346 68028
Gedimino g. 118, Kaišiadorys
faustinosmokykladc.lt
rastine@faustinosmokykla.lt

Savivaldybės:
Alytaus m., Alytaus r., Druskininkų, Elektrėnų, Kaišiadorių r., Lazdijų r., Trakų r., Varenos r.

Kauno šv. Roko mokykla

+370 37 363047
Apuolės g. 11, Kaunas
sventoroko.lt
konsultavimas@sventoroko.lt

Savivaldybės:
Birštono, Kauno m., Kauno r., Prienų r.

Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centras

+370 45 582593
Kranto g. 18, Panevėžys
pssuc.lt
sviesa@pssuc.lt

Savivaldybės:
Biržų r., Kedainių r., Kupiškio r., Panevėžio m., Panevėžio r., Pasvalio r., Rokiškio r.

Plungės specialiojo ugdymo centras

+370 44 871728
Mendeno g. 4, Plungė
plungesuc.lt
specmokykla@plunge.lt

Savivaldybės:
Kretingos r., Mažeikių r., Palangos m., Plungės r., Rietavo, Skuodo r., Šilalės r., Telsių r.

Ukmergės „Ryto“ ugdymo centras

+370 656 51416
Veterinarijos g. 5, Ukmergė
rytas.ukmerge.lm.lt
info@ukrytas.lt

Savivaldybės:
Anykščių r., Ignalinos r., Jonavos r., Moletų r., Širvintų r., Švenčionių r., Ukmergės r., Utenos r., Visagino, Zarasų r.

Vilniaus Šilo ugdymo centras

+370 527 77958,
+370 656 32844
Lakštingatų g. 8, Vilnius
vilniaussilomokykla.lt
rastine@silospecialioji.vilnius.lt

Savivaldybės:
Saičioninkų r., Vilniaus m., Vilniaus r.

Klaipėdos „Medeinės“ mokykla

+370 46 497893
Panevėžio g. 2, Klaipėda
klaipedosmedeine.lt
info@klaipedosmedeine.lt

Savivaldybės:
Klaipėdos m., Klaipėdos r., Neringos, Šilutės r.

Šiaulių „Santakos“ ugdymo centras

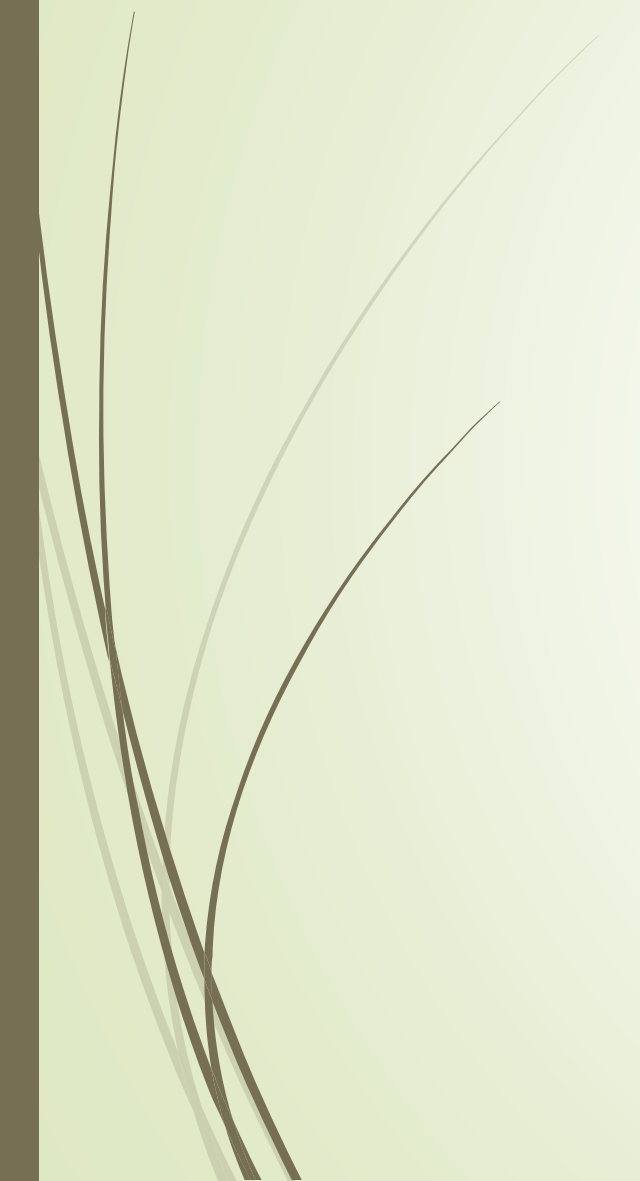
+370 415 24612,
+370 656 85781
K. Kalinausko g. 17, Šiauliai
santakos.lt
rastine@santakos.lt

Savivaldybės:
Akmenės r., Joniškio r., Kelmės r., Pakruojio r., Radviliškio r., Šiaulių m., Šiaulių r.

NAUDINGOS NUORODOS IR LITERATŪRA

- UNIVERSALIAUS DIZAINO MOKYMUIŠI GAIRĖS. MOKYMOSI SĖKMĖS KELIAS KIEKVIENAM IR KIEKVIENAI. (nuoroda <https://tukstantmeciomokyklos.lt/wp-content/uploads/2023/11/Universalaus-dizaino-mokymuisi-gaires.pdf>)
- „PROBLEMINGO ELGESIO VALDYMO BŪDŲ TAIKYMAS PRAKTIŠKAI: PATARIMAI ŠEIMAI“ (AUTORĖS: EGLĖ STEPONĖNIENĖ, DAINA ŠIEKŠTELYTĖ – VALKERIENĖ)
- DR. MARY LYNCH BARBERA IR TRACY RASMUSSEN „VERBALINIO ELGESIO METODAS“ 2021M.
- „KAIP PADĖTI VAIKUI, TURINČIAM AUTIZMO SPEKTRO SUTRIKIMŲ?“ 2019M.
- „PASIRUOŠIMAS DARBUI SU VAIKAIS, TURINČIAIS AUTIZMO SPEKTRO SUTRIKIMŲ“ MOKYTOJO VADOVAS
- „ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGVENDINIMAS BENDROJO UGDYMO MOKYKLOSE“ REKOMENDACIJOS (nuoroda <https://vilniausppt.lt/wp-content/uploads/2020/11/REKOMENDACIJOS-galutinis.pdf>)
- VIRTUALI BIBLIOTEKA: www.elvislab.lt

AČIŪ